

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Η συγκρότηση της πόλεως

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. Νοηματικές –Ερμηνευτικές

1. Πώς εξηγεί ο Αριστοτέλης την τάση του ανθρώπου να συνυπάρχει με άλλους ανθρώπους μέσα σε μια κοινωνία, όπως είναι η πόλη;
2. Σε άλλο σημείο των Πολιτικών ο Αριστοτέλης θεωρεί τον άνθρωπο το ανώτερο από όλα τα όντα. Ποιον περιορισμό θέτει σ' αυτή την ενότητα και πώς αποδεικνύει την ορθότητά του;
3. « ὁ δὲ πρῶτος συστήσας»: ο Αριστοτέλης σε προηγούμενο κεφάλαιο αναφέρει ότι η δημιουργία πόλεως ανήκει τα εκ φύσεως πράγματα. Να δείξετε ότι δεν υπάρχει αντίφαση ανάμεσα στα δύο αυτά σημεία.
4. Ποιο νόημα έχει ο χαρακτηρισμός «ανοσιώτατος» που δίνει ο Αριστοτέλης στον δίχως αρετή άνθρωπο;
5. Με ποια όπλα εφοδίασε η φύση τον άνθρωπο και με ποιους τρόπους μπορεί αυτός να τα χρησιμοποιήσει;
6. «ἢ γὰρ δίκη πολιτικῆς κοινωνίας τάξις ἐστίν»: πώς αντιλαμβάνεστε αυτήν την φράση;

B. Γλωσσικές

Με ποιες λέξεις του κειμένου συνδέονται ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις:
παρορμητικός, κοινωφελής, τελικός, απόδειξη, φρενοκομείο, άριστος, άχρηστος, αφρόκρεμα, έδεσμα, άκριτος, συστατικό.

Γ. Παράλληλο κείμενο

Να συσχετίσετε το κείμενο του Δημοσθένη με αυτό του Αριστοτέλη ως προς τη σημασία της δικαιοσύνης και της εφαρμογής της για τη διατήρηση της συνοχής της.

Δεν θα σας πω ούτε τίποτε καινούργιο ούτε παράδοξο ούτε ιδιαίτερο, αλλά κάτι που όλοι σας το ξέρετε όσο και εγώ. Γιατί αν κάποιος από εσάς θέλει να ερευνήσει ποια είναι η αιτία και αυτό που κάνει τη βουλή να συνεδριάζει, τον λαό να ανεβαίνει στην εκκλησία του δήμου, τα δικαστήρια να γεμίζουν, την απερχόμενη διοίκηση να παραχωρεί με τη θέλησή της τη θέση της στην καινούργια, και να συμβαίνουν όλα μέσω των οποίων διοικείται και επιβιώνει, θα ανακαλύψει ότι αυτά οφείλονται στους νόμους και στο γεγονός ότι όλοι υπακούουν σε αυτούς, γιατί, αν καταλυθούν αυτοί και ο καθένας αποκτήσει τη δύναμη να κάνει ό,τι θέλει, όχι μόνο το πολίτευμα θα καταρρεύσει αλλά και η ζωή μας δεν θα διαφέρει σε τίποτε από την αντίστοιχη των άγριων ζώων. Τι νομίζετε ότι θα κάνει αυτός αν καταλυθούν οι νόμοι, ο οποίος συμπεριφέρεται έτσι τώρα που αυτοί έχουν ισχύ;

Δημοσθένους, Κατ' Αριτογείτονος Α' 20-21